

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

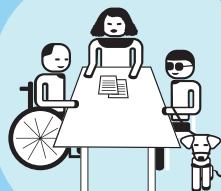
Rada Europy

Plan działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2006–2015

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

Wersja łatwa do czytania

Rada Europy

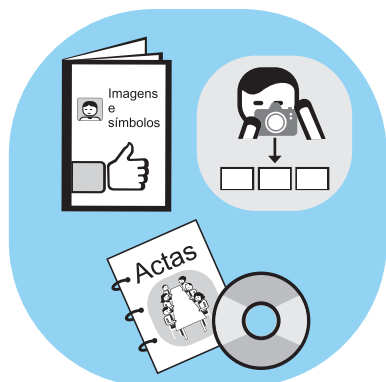
Plan Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych 2006–2015

Wersja łatwa do czytania

Plan Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2006–2015

**Informacja
i komunikacja**

**Uczestnictwo w życiu
politycznym i publicznym**

**Podnoszenie
świadomości**

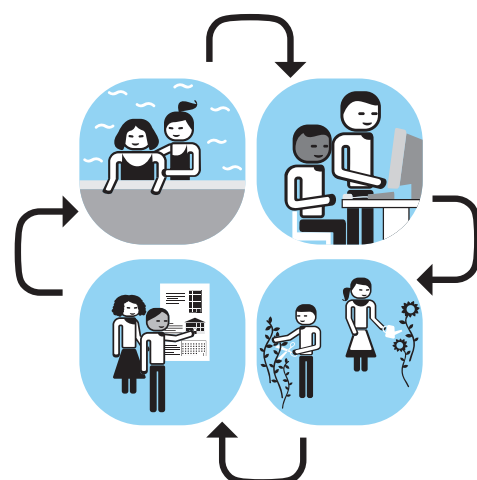
Ochrona socjalna

**Dostępna przestrzeń
i transport**

**Ochrona
przed przemocą
i wykorzystywaniem**

Rehabilitacja

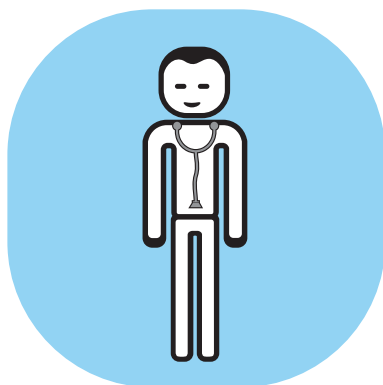
Plan Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2006–2015

Badania i rozwój

Ochrona prawna

**Opieka
zdrowotna**

**Zatrudnienie, poradnictwo
i szkolenie zawodowe**

**Życie w społeczności
lokalnej**

Edukacja

**Uczestnictwo
w życiu kulturalnym**

To jest wersja łatwa do czytania Planu Działań Rady Europy na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w latach 2006–2015.

Pełna wersja tekstu znajduje się w Zaleceniu Komitetu Ministrów Rady Europy Rec (2006)5 „Plan działań Rady Europy w celu promocji praw i pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społeczeństwie: podnoszenie jakości życia osób niepełnosprawnych w Europie 2006–2015”.

[https://www.coe.int/t/e/social_cohision/soc-sp/Rec\(2006\)5%20Disability%20Action%20Plan.doc](https://www.coe.int/t/e/social_cohision/soc-sp/Rec(2006)5%20Disability%20Action%20Plan.doc)

Oryginał publikacji ukazał się w wersji angielskiej pt. „Disability Action Plan 2006–2015” oraz w wersji francuskiej pt. „Plan d’action pour les personnes handicapées 2006–2015”

Wersja łatwa do czytania dokumentu Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy Rec (2006)5 została opracowana przez EASPD na zamówienie Sekretariatu Generalnego Rady Europy.

Podziękowania

EASPD składa podziękowanie panu Philowi Madden oraz pani Kate Walton za ich niezwykle cenny wkład pracy.

Wersja w języku polskim została wydana staraniem Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych z przeznaczeniem do bezpłatnej dystrybucji.

Ilustracje i opracowanie graficzne: Lara Peralta

Wydawca dziękuje pani Larze Peralta za nieodpłatne udostępnienie swoich ilustracji wykonanych do wydania portugalskiego oraz pani Andrei Marquez i Instituto Nacional Para a Reabilitacao za pomoc w przygotowaniu wydania polskiego.

Tłumaczenie: Magdalena Boruc

Redakcja: Barbara Ewa Abramowska

Konsultacja: Alina Wojtowicz-Pomierna, Małgorzata Kiełducka

Opracowanie graficzne wersji polskiej: Zofia Stopniak-Freda

Niniejsza publikacja ukazuje się w porozumieniu z Radą Europy, za tłumaczenie tekstu na język polski odpowiada wyłącznie autor tłumaczenia.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja wymaga pisemnej zgody Rady Europy. Prośby w sprawie powielania lub tłumaczenia części lub całości publikacji powinny być kierowane bezpośrednio do Wydziału Publikacji i Informacji Publicznej Rady Europy (Information and Publications Division, Directorate of Communication, F-67075 Strasbourg Cedex lub publishing@coe.int). W innych kwestiach związanych z niniejszą publikacją należy zwracać się do Wydziału Integracji Osób Niepełnosprawnych Rady Europy (Integration of People with Disabilities Division, Directorate General of Social Cohesion, Council of Europe, F-67075 Strasbourg cedex lub disability@coe.int).

European Easy-to-Read Logo: Inclusion Europe.

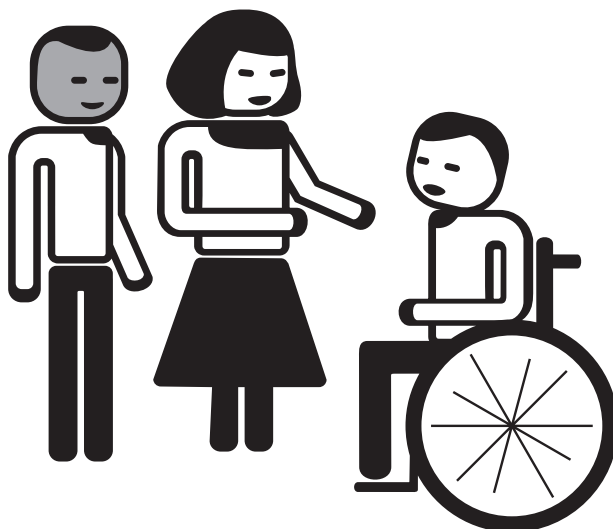
More information at www.inclusion-europe.org/etr

Copyright: Rada Europy, listopad 2008

Łamanie i druk: ZWP MPiPS. Zam. 470/2010.

Spis treści

1. Wstęp	Strona 6
2. Kierunki działań	Strona 16
3. Aspekty przekrojowe	Strona 52
4. Wdrażanie Planu i dalsze działania	Strona 54

1. Wstęp

1. Wstęp

Kto napisał ten Plan?

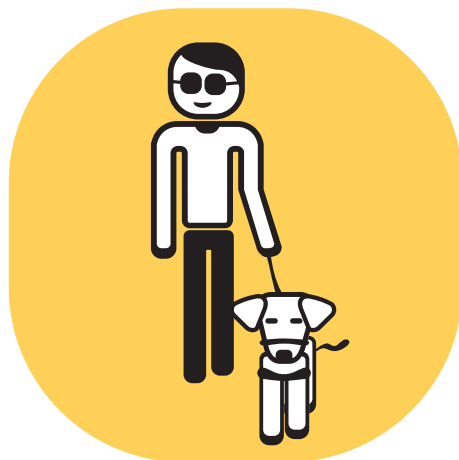
Plan napisała Rada Europy.

Radę Europy tworzy grupa
47 krajów – w tym Polska.

Rada chce polepszyć życie ludzi
mieszkających w Europie.

Rada chce, żeby Europa
była dobrym miejscem do życia.

Chce by wszyscy w Europie
żyli razem szczęśliwi.

Nazywamy to Spójnością Społeczną.

O czym jest ten Plan?

Plan jest o tym, jak poprawić życie osób
niepełnosprawnych mieszkających w Europie.

Zmienił się bardzo sposób, w jaki ludzie myślą o niepełnosprawności. Dawniej na osoby z niepełnosprawnością patrzono, jak na pacjentów potrzebujących opieki.

Nazywamy to Modelem Medycznym.

Teraz wiemy, że osoby niepełnosprawne powinny stanowić część społeczeństwa, tak jak wszyscy inni.

Nazywamy to Modelem Społecznym.

Osoby niepełnosprawne powinny mieć te same prawa, co wszyscy inni.

Społeczeństwo powinno zapewnić dostęp do praw człowieka wszystkim swoim obywatelom.

Osoby niepełnosprawne powinny być traktowane na równi z innymi obywatelami.

Nazywamy to Modelem Opartym na Prawach Człowieka.

Rada Europy stworzyła Plan Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

Jaki jest cel Planu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych?

Ten Plan mówi o tych samych sprawach,
co Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ.

Plan będzie promował prawa i pełne uczestnictwo
osób z niepełnosprawnością w społeczeństwie.

Plan polepszy jakość życia wszystkich osób
z niepełnosprawnością w Europie.

Celem Planu jest, aby wszyscy ludzie
z niepełnosprawnością w Europie byli traktowani
w sposób dobry i sprawiedliwy.

Plan mówi o rzeczach, które trzeba zrobić, aby
tak się stało.

Ten Plan obejmuje czas działań
od 2006 do 2015 roku.

Każdy kraj w Europie jest inny.

Każdy kraj w Europie ma inne prawa.

Ale ten Plan jest dla wszystkich.

Mówi o tym, że wszyscy są odpowiedzialni
za poprawę życia osób niepełnosprawnych.

To znaczy, że odpowiedzialny jest każdy kraj.

To znaczy, że odpowiedzialni są wszyscy jego
mieszkańcy.

Także osoby wykonujące usługi dla osób
niepełnosprawnych.

Także wszystkie instytucje rządowe
i samorządowe.

To dotyczy także przedsiębiorców
i wszystkich innych organizacji.

Dotyczy to wszystkich obywateli.

W tym celu wszyscy
muszą razem współpracować.

Najważniejsze jest, by osoby
niepełnosprawne brały udział
w podejmowaniu decyzji dotyczących ich życia.

Osoby niepełnosprawne mówią:
„Nic o nas bez nas”.

Plan zawiera wiele pomysłów.

Rada Europy będzie sprawdzać, w jaki sposób Plan jest realizowany i myśleć o tym, jak najlepiej dalej wprowadzać go w życie.

Służy temu specjalne Forum.

Celem Planu jest powstrzymanie dyskryminacji.

Dyskryminacja oznacza niesprawiedliwe traktowanie ludzi.

Każda osoba niepełnosprawna może spotkać się z dyskryminacją.

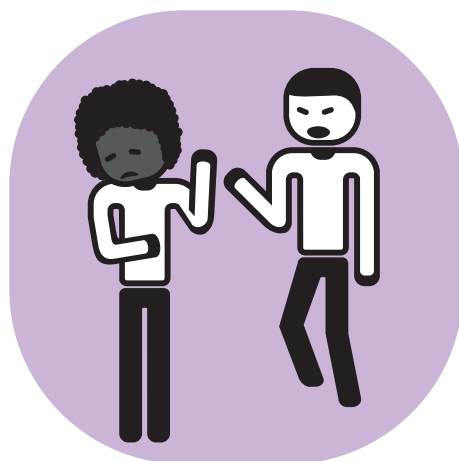
Niektóre osoby niepełnosprawne mają z tym dodatkowe problemy.

Kobiety i dziewczęta
z niepełnosprawnością są zagrożone
złym traktowaniem ponieważ są kobietami.

Osoby z niepełnosprawnością pochodzące
z mniejszości etnicznych są zagrożone złym
traktowaniem – na przykład Romowie.

Osoby niepełnosprawne pochodzące z grup
migrantów są zagrożone złym traktowaniem.

Nazywamy to podwójną dyskryminacją.
Migrantem nazywamy kogoś, kto nie żyje
w jednym miejscu przez cały czas.

Są też inne plany pomocy kobietom i innym osobom zagrożonym dyskryminacją.

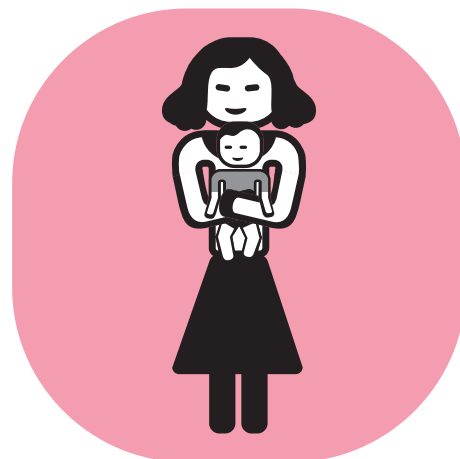
Ludzie, którzy realizują Plan Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych muszą współpracować z tymi, którzy tworzą inne plany.

Specjalne wsparcie

Niektóre osoby niepełnosprawne potrzebują specjalnego wsparcia.

Dzieci niepełnosprawne potrzebują specjalnego wsparcia.

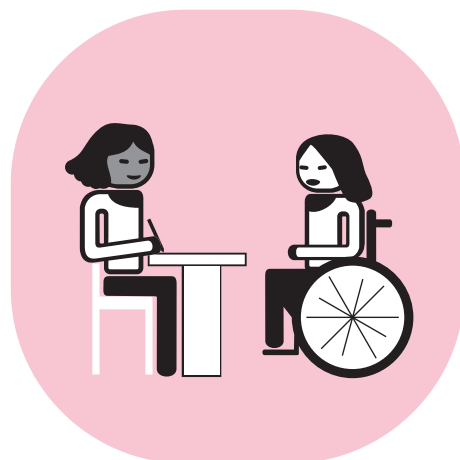
Niepełnosprawni starsi ludzie potrzebują specjalnego wsparcia.

Ludzie z bardzo poważną lub złożoną niepełnosprawnością potrzebują specjalnego wsparcia.

Kobiety i dziewczęta niepełnosprawne potrzebują specjalnego wsparcia.

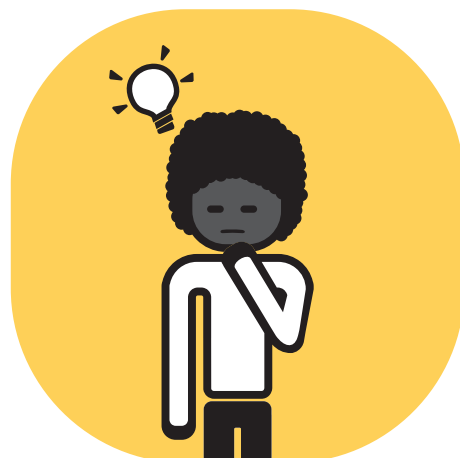

Osoby niepełnosprawne pochodzące z grup mniejszości i imigrantów potrzebują specjalnego wsparcia.

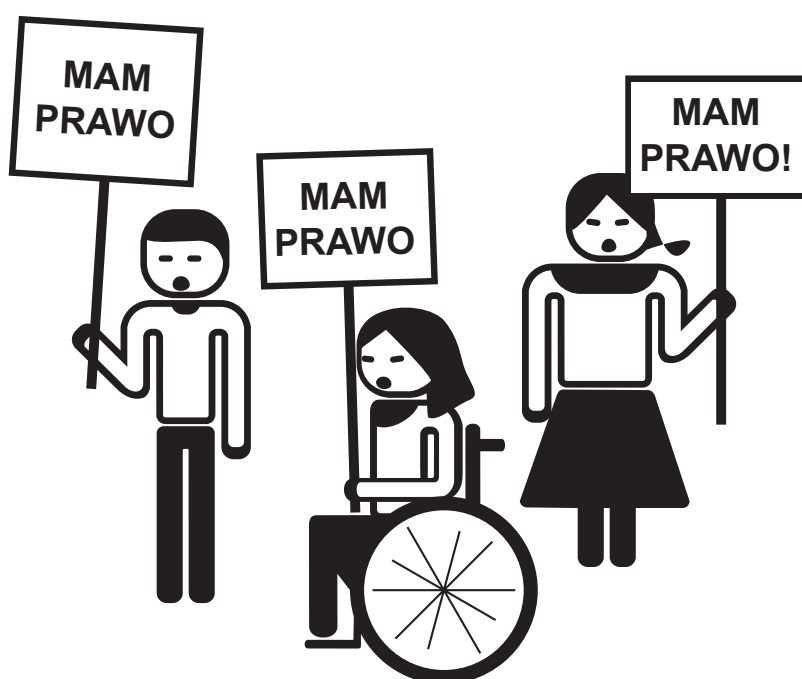
Imigrantami nazywamy osoby, które żyją i pracują poza swoim krajem.

Musimy myśleć o nowych sposobach pomagania osobom z niepełnosprawnością, które potrzebują specjalnego wsparcia.

2. Kierunki działań

2. Kierunki działań

Co zawiera Plan Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Rady Europy?

Plan zawiera 15 kierunków działań.

Kierunek działań nr 1:

Uczestnictwo w życiu politycznym i publicznym

Kierunek działań nr 2:

Uczestnictwo w życiu kulturalnym

Kierunek działań nr 3:

Informacja i komunikacja

Kierunek działań nr 4:

Edukacja

Kierunek działań nr 5:

Zatrudnienie, poradnictwo i szkolenia zawodowe

Kierunek działań nr 6:

Środowisko zabudowane

Kierunek działań nr 7:

Transport

Kierunek działań nr 8:
Życie w społeczności lokalnej

Kierunek działań nr 9:
Opieka zdrowotna

Kierunek działań nr 10:
Rehabilitacja

Kierunek działań nr 11:
Ochrona socjalna

Kierunek działań nr 12:
Ochrona prawna

Kierunek działań nr 13:
Ochrona przed przemocą i wykorzystywaniem

Kierunek działań nr 14:
Badania i rozwój

Kierunek działań nr 15:
Podnoszenie świadomości

Kierunek działań nr 1:

Uczestnictwo w życiu politycznym i publicznym

Dla każdego człowieka ważna jest możliwość wspólnego decydowania o tym, co dzieje się w jego kraju.

Jest to bardzo ważne także dla osób niepełnosprawnych.

W ten sposób kraj staje się lepszym i bardziej sprawiedliwym miejscem do życia.

Plan wymaga:

- Ułatwienia osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym i politycznym.
- Pytania osób z niepełnosprawnością i ich organizacji o to, co myślą.

- Zadbania, by osoby niepełnosprawne brały udział w podejmowaniu decyzji, włączając w to kobiety i młodych ludzi oraz tych, którzy potrzebują specjalnego wsparcia.

Każdy kraj powinien zapewnić takie warunki, aby:

- każda osoba niepełnosprawna mogła głosować w sposób wolny i tajny,

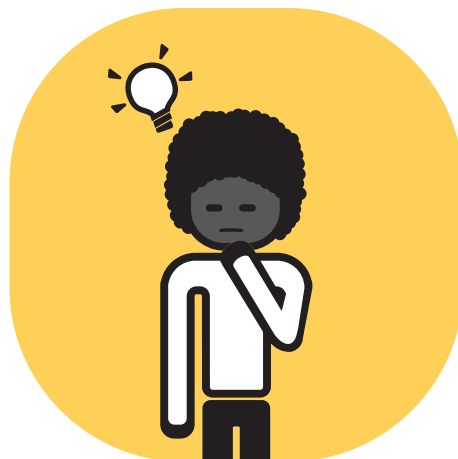
- osoby niepełnosprawne mogły
 - kandydować w wyborach
 - być wybierane,

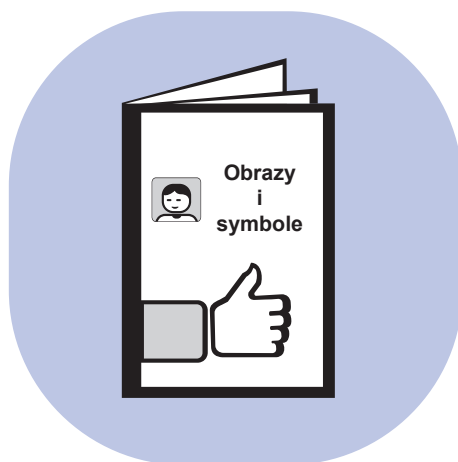
- osoby niepełnosprawne mogły się łączyć,
by ich głos miał większe znaczenie,

- osoby niepełnosprawne były pytane
o zdanie,
- ich zdanie było brane pod uwagę,

- aby informacje organizacji rządowych,
partii politycznych i innych organizacji
były łatwe do zrozumienia,

- aby spotkania i zebrania były łatwo dostępne.
(To oznacza, że zebrania są łatwe do
znalezienia, łatwe do zrozumienia i łatwo się
na nie dostać).

Kierunek działań nr 2:

Uczestnictwo w życiu kulturalnym

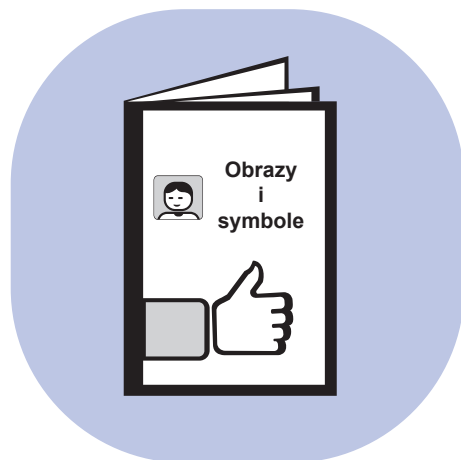
Osoby niepełnosprawne, tak jak wszyscy inni muszą mieć możliwość uczestniczenia w życiu kulturalnym.

Życie kulturalne oznacza sztukę, sport i rozrywkę.

Każdy kraj powinien zapewnić:

- Informacje o kulturze łatwe do zrozumienia dla wszystkich.
 - Odpowiedni dla wszystkich dostęp do kultury.
-
- Wsparcie dla osób niepełnosprawnych, które chcą zostać artystami.
 - Aby osoby organizujące wydarzenia kulturalne rozumiały problemy związane z różnego rodzaju niepełnosprawnością.

Kierunek działań nr 3:

Informacja i komunikacja

Każdy potrzebuje informacji o tym, co się dzieje na świecie.

Kiedy ludzie znają swoje prawa – mogą się jednoczyć.

Mogą dokonywać właściwych wyborów.

Sposoby komunikowania bardzo się zmieniają – teraz używa się komputerów i telefonów komórkowych.

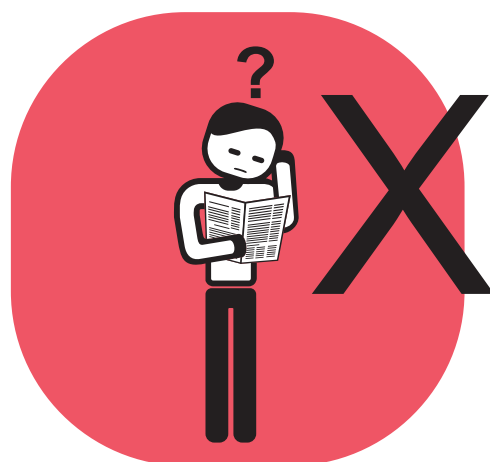
Te zmiany muszą być dobre dla wszystkich.

Te zmiany muszą być dobre dla osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne potrzebują łatwo dostępnych informacji.

To oznacza, że informacje muszą być łatwe do znalezienia i łatwe do zrozumienia.

Każdy kraj powinien zapewnić:

- Dostęp do informacji równy dla wszystkich.

- Aby osoby niepełnosprawne miały równy dostęp do informacji i równe korzyści ze zmian w sposobie komunikacji.

Powinno to dotyczyć wszelkich informacji przekazywanych przez służby rządowe i inne instytucje.

To oznacza upewnienie się, czy:

- Informacja podawana jest w różnych formach.
- Czy utworzono tekst łatwy do czytania, a także wersję dla osób, które nie widzą i wersję dla osób, które nie słyszą.

- Oznacza to także spotkania i konferencje z udziałem osób niepełnosprawnych.

- A także mówienie osobom niepełnosprawnym o dobrych pomysłach.

Kierunek działań nr 4:

Edukacja

Edukacja jest bardzo ważna dla wszystkich.

Edukacja to proces trwający całe życie.

Dotyczy to także osób niepełnosprawnych.

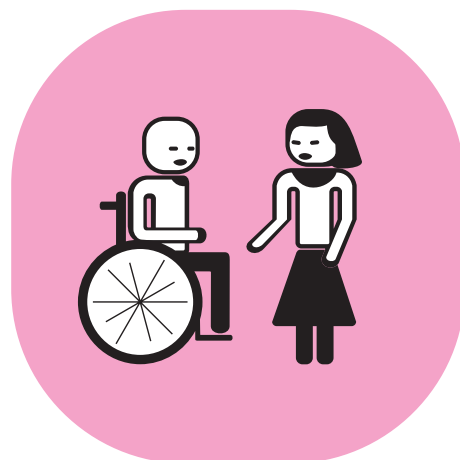

Edukacja osób niepełnosprawnych powinna przebiegać w ten sam sposób i w tym samym miejscu, co edukacja innych osób.

Dzięki temu wszyscy będą mieli równe szanse.

Dzięki temu inni ludzie będą lepiej rozumieli niepełnosprawność.

Każdy kraj powinien zapewnić, żeby:

- Istniały prawa i przepisy zapewniające osobom niepełnosprawnym dostęp do edukacji przez całe ich życie.
- Osoby niepełnosprawne uczyły się razem z innymi.

- Osoby niepełnosprawne miały odpowiedni dostęp do nauki i osobiste wsparcie.

- Aby już od dzieciństwa osoby niepełnosprawne miały odpowiednie wsparcie.
- Aby nauczyciele rozumieli problemy związane z niepełnosprawnością.
- Aby w szkołach i uczelniach uczono o niepełnosprawności i o prawach osób niepełnosprawnych.

- Aby rodziny osób niepełnosprawnych były odpowiednio włączane w nauczanie.

Kierunek działań nr 5:

Zatrudnienie, poradnictwo i szkolenie zawodowe

Osoby niepełnosprawne chcą pracować:

- by zapewnić sobie niezależność
- by móc lepiej włączyć się w życie społeczeństwa.

Niestety, aktualnie osoby niepełnosprawne nie mają tylu możliwości pracy co inni ludzie.

Każdy kraj powinien zapewnić, aby:

- Zatrudniano osoby niepełnosprawne.
- Pracodawcy rozumieli niepełnosprawność.
- Pracodawcy wiedzieli, że osoby niepełnosprawne mogą być świetnymi pracownikami
 - przy odpowiednim wsparciu.
- Osoby niepełnosprawne miały te same prawa i warunki co inni.

Dotyczy to także sytuacji ubiegania się o pracę przez osobę niepełnosprawną.

Dotyczy to także sytuacji, w której osoby stają się niepełnosprawne po tym, jak przyjęto je do pracy.

Osoby niepełnosprawne potrzebują:

- Właściwej oceny, szkolenia i wsparcia.
- Bycia postrzeganym poprzez to co mogą, a nie to, czego nie mogą robić.

- Szansy na rozwój kariery.

- Możliwości korzystania z rozwiązań ułatwiających pracę.

- Szansy na wybór miejsca i sposobu pracy. Może to być własne przedsiębiorstwo, zakład pracy chronionej lub otwarty rynek pracy.

Młodzi niepełnosprawni oraz kobiety niepełnosprawne mogą potrzebować dodatkowego wsparcia.

Kierunek działań nr 6:

Środowisko zabudowane

Budynki muszą być dostępne dla osób niepełnosprawnych, tak aby te osoby mogły w pełni włączyć się w życie społeczeństwa.

Jest to także ważne w przypadku dróg i przestrzeni poza budynkami.

Nie powinno być żadnych niepotrzebnych barier.

Nazywamy to Projektowaniem Uniwersalnym.

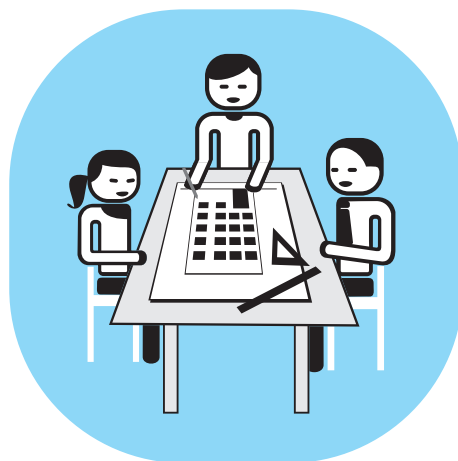

Każdy kraj powinien zapewnić, żeby:

- wszystkie nowe budynki i przestrzenie były dostępne i bezpieczne dla osób niepełnosprawnych.
- Wszystkie istniejące budynki czyniono bardziej dostępnymi i bezpieczniejszymi.

- Osoby, które projektują i budują nowe obiekty kierowały się zasadami Projektowania Uniwersalnego.

Kierunek działań nr 7:

Transport

Osoby niepełnosprawne mają prawo używać środków transportu tak, jak wszyscy inni.

Przez środki transportu rozumiemy autobusy, pociągi, samochody i samoloty.

Każdy kraj powinien zapewnić, żeby:

- Transport był bezpieczny i dostępny dla wszystkich. Włączamy w to możliwość dogodnego parkowania.

Każdy kraj powinien zapewnić, żeby:

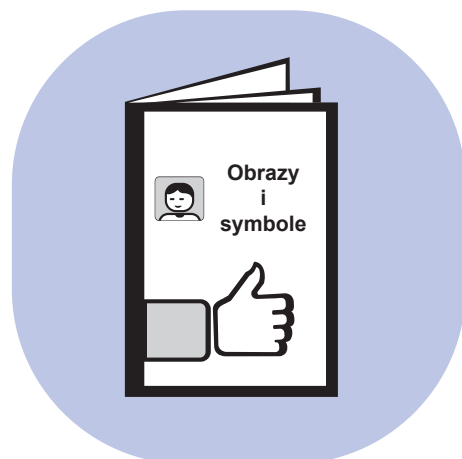
- Osoby niepełnosprawne nie były dyskryminowane.

- Stosowano zasady Projektowania Uniwersalnego. (To oznacza, że nie powinno być żadnych niepotrzebnych barier).

- Informacje o transporcie były łatwo dostępne.

- Aby osoby projektujące transport i środki transportu – rozumiały problemy związane z niepełnosprawnością i konsultowały się z osobami niepełnosprawnymi.

Łatwo dostępny transport jest pomocny także dla innych ludzi, jak np. rodziców z małymi dziećmi lub osób starszych.

Kierunek Działań nr 8:

Życie w społeczności lokalnej

Osoby z niepełnosprawnością chcą uczestniczyć w życiu społecznym.

Dotyczy to niepełnosprawnych dorosłych i rodziców dzieci niepełnosprawnych.

Rodziny niepełnosprawnych dzieci lub dorosłych potrzebują pomocy, aby rodzina pozostała silna i mogła, jak wszystkie inne rodziny, uczestniczyć w życiu społecznym.

**Każdy kraj powinien zapewnić warunki,
w których:**

- Usługi i pomoc dla osób niepełnosprawnych dostarczane są w społeczności lokalnej, a nie w instytucjonalnych ośrodkach.

Poprzez instytucjonalne ośrodki rozumiemy miejsca, w których:

- żyje razem zbyt wiele osób;
- osoby te nie mieszkają tam, gdzie chcą;
- osoby te nie są częścią społeczności lokalnej.

- Osoby niepełnosprawne i ich rodziny:
 - otrzymują odpowiednią pomoc, informacje, szkolenia – mają odpowiednie dla nich wsparcie.

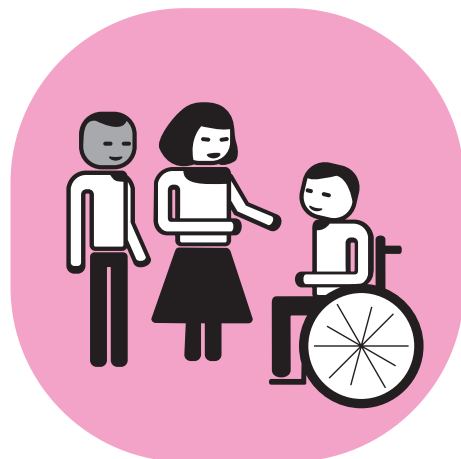

Wsparcie to oznacza:

- opiekę zdrowotną i psychologiczną
- usługi i terapie

- możliwość organizowania spotkań, korzystania z usług prawnych.

- Osoby niepełnosprawne mogą mieszkać w wybranych przez siebie domach.
- Osoby niepełnosprawne mogą mieszkać tam, gdzie wszyscy.

- Osoby niepełnosprawne mogą zatrudnić takiego osobistego asystenta, jakiego wybiorą.

- Specjalistyczne usługi pomagają osobom niepełnosprawnym być częścią społeczności.
- Zwykłe usługi pomagają osobom niepełnosprawnym być częścią społeczności.

(Poprzez zwykłe usługi rozumiemy usługi, z których korzystają wszyscy, w tym np. usługi transportowe).

Kierunek działań nr 9:

Opieka zdrowotna

Każdy kraj powinien się upewnić, czy:

- Opieka zdrowotna i leczenie przebiegają zgodnie z prawami człowieka i prawami socjalnymi.

- Zapewnia się równy dostęp do opieki zdrowotnej.

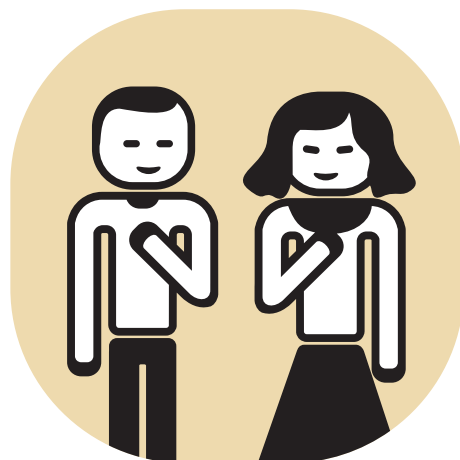

- Osoby niepełnosprawne otrzymują wsparcie tak wcześnie, jak tylko jest to możliwe.

Nazywamy to Wczesną Interwencją.

- Opieka zdrowotna rozpoznaje odmienne potrzeby kobiet i mężczyzn.

- Osoby niepełnosprawne i ich rodziny otrzymują pełną informację o opiece zdrowotnej.

Informacje te mają być przekazywane z szacunkiem, w sposób zrozumiały i pomocny.

- Osoby niepełnosprawne mają pełny udział w podejmowaniu decyzji dotyczących ich zdrowia.

- Ich rodziny, przyjaciele i adwokaci także mają udział w tych decyzjach, jeśli osoba niepełnosprawna tego chce albo potrzebuje.
- Specjaliści z zakresu opieki zdrowotnej wiedzą o niepełnosprawności, wiedzą, jak odpowiadać na potrzeby osób niepełnosprawnych.

Kierunek działań nr 10:

Rehabilitacja

Rehabilitacja oznacza pomaganie osobom niepełnosprawnym powrócić do społeczności lokalnej i być jej częścią na równi z innymi.

Oznacza to jak najpełniejsze korzystanie z życia.

Każdy kraj powinien zapewnić, takie warunki, w których:

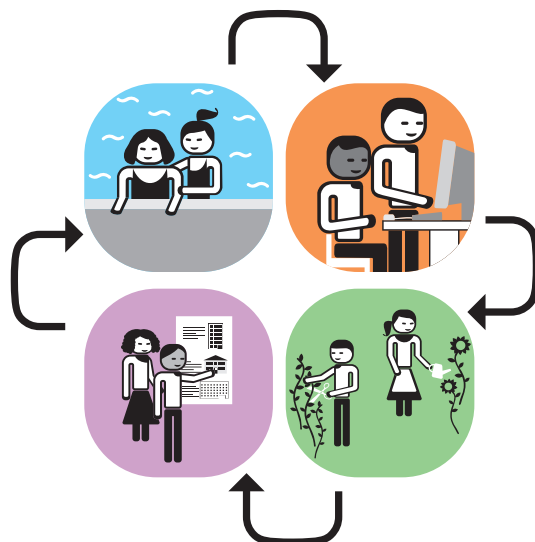
- Osoby niepełnosprawne i ich rodziny pytani są o oczekiwania i potrzeby.

- Dostępne są usługi rehabilitacyjne w dziedzinach:

- zdrowia
- edukacji
- mieszkalnictwa
- szkoleń zawodowych.

Wszystkie te sektory muszą razem ze sobą współpracować.

- Pracodawcy pomagają osobom niepełnosprawnym znaleźć nową pracę lub powrócić do poprzedniej pracy.

Kierunek działań nr 11:

Ochrona socjalna

Ochrona socjalna oznacza pieniądze potrzebne organizacjom rządowym i innym, by wszyscy mogli być częścią społeczności.

Każdy kraj powinien zapewnić warunki, w których:

- Pieniądze i usługi dostarczane są w sposób sprawiedliwy, po odpowiedniej ocenie potrzeb.

- Ludzie niepełnosprawni nie są biedni.

- Sposób, w jaki przyznawane są pieniądze i usługi jest zrozumiały.

- Osoby niepełnosprawne i ich rodziny wiedzą wszystko o dostępnych usługach.

- Osoby dostarczające usługi stale współpracują z organizacjami osób niepełnosprawnych w celu polepszenia tych usług.

- Szczególnie ważne jest, by osobom niepełnosprawnym pomagano znaleźć pracę.

Kierunek działań nr 12:

Ochrona prawna

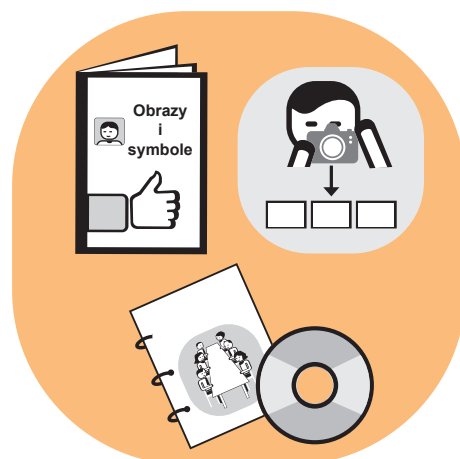
Osoby niepełnosprawne muszą być tak samo chronione przez prawo jak wszyscy inni.

Osoby niepełnosprawne muszą też mieć taki sam dostęp do prawa jak wszyscy inni.

Każdy kraj powinien zapewnić takie warunki, w których:

- Wszystkie prawa są równe dla osób niepełnosprawnych.
- Osoby, które tworzą i wykonują prawa rozumieją kwestie związane z niepełnosprawnością.
- Informacje dotyczące prawa są dla wszystkich dostępne.
- Osoby niepełnosprawnych mają niezależnych адвокатов pomagających egzekwować należne im prawa.

- Osoby z niepełnosprawnością mają prawo do posiadania własności.
- Nie ma eksperymentów medycznych na osobach niepełnosprawnych.

Kierunek działań nr 13:

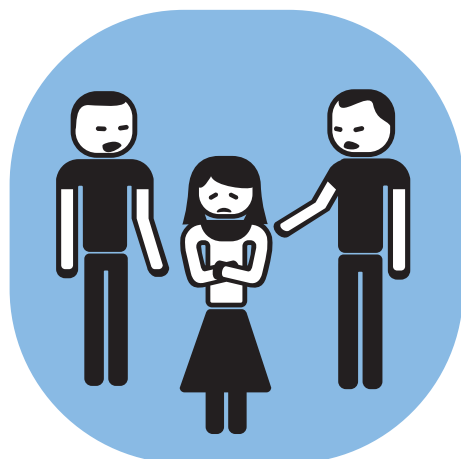
Ochrona przed przemocą i wykorzystywaniem

Osoby niepełnosprawne muszą być bezpieczne od przemocy i wykorzystywania.

Osoby niepełnosprawne potrzebują wyjątkowej ochrony:

- szczególnie kobiety niepełnosprawne;
- szczególnie osoby z poważną i złożoną niepełnosprawnością.

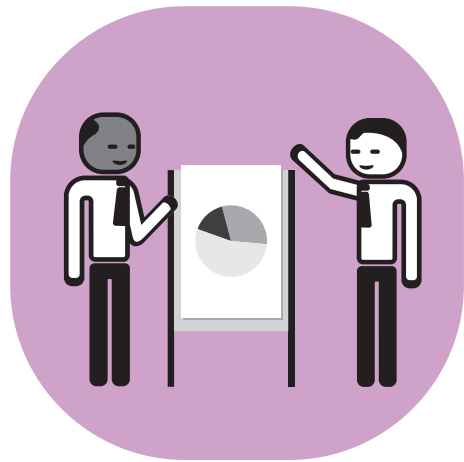

Każdy kraj powinien zapewnić warunki, w których:

- System prawny zapewnia osobom niepełnosprawnym odpowiednią ochronę.
- Osoby opiekujące się niepełnosprawnymi wiedzą, jak radzić sobie z przypadkami wykorzystywania i złego traktowania.
- Sędziowie i policjanci rozumieją niepełnosprawność.
- Sędziowie i policjanci poważnie traktują przypadki wykorzystywania lub złego traktowania, osób niepełnosprawnych.

- Każdy w społeczeństwie wie, że nie wolno pozwalać na złe traktowanie osób niepełnosprawnych.
- Dostępne są szkolenia i informacje dla osób niepełnosprawnych, które pomogą zapobiec wykorzystywaniu.
- Jeśli doszło do wykorzystania – osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny otrzymują odpowiednie wsparcie.

Kierunek działań nr 14:

Badania i rozwój

Badania i rozwój oznaczają:

- szukanie dobrych rozwiązań;
- sprawdzanie jak można ulepszyć różne rzeczy.

Każdy kraj powinien zapewnić warunki, w których:

- Informacje zbierane są w ten sam sposób.
- Nie dochodzi do wykorzystywania informacji prywatnych.

- Informacje pomagają zapewnić równe prawa niepełnosprawnym osobom.

- Szuka się nowych pomysłów.
- Dzieli się nowymi pomysłami.

- Osoby niepełnosprawne włączone są w poszukiwania nowych rozwiązań i rozwój.

- Szczególną uwagę zwraca się na to, jak pomagać:
 - kobietom niepełnosprawnym;
 - starszym osobom niepełnosprawnym.
- Uczy się budować i tworzyć rzeczy coraz bardziej pomocne osobom niepełnosprawnym.

Kierunek działań nr 15:

Podnoszenie świadomości

Osoby pełnosprawne muszą:

- wiedzieć o niepełnosprawności;
- postrzegać osoby niepełnosprawne jako:
 - równe sobie;
 - osoby o takich samych prawach;

- osoby, które mogą wiele dać społeczeństwu.

Nazywamy to Podnoszeniem Świadomości.

Niestety, nie wszyscy myślą w ten sposób.

Musimy pomóc ludziom zmienić nieprawidłowy sposób myślenia.

Nazywamy to zmianą podejścia.

Jest to bardzo ważne.

Dobre prawa i wsparcie to nie wszystko.

Każdy kraj powinien zapewnić, żeby:

- W informacjach rządowych przedstawiano dobry wizerunek osób niepełnosprawnych.

- Mówiono o równych prawach osób niepełnosprawnych.
- Mówiono o tym, ile mogą dać społeczeństwu osoby niepełnosprawne.

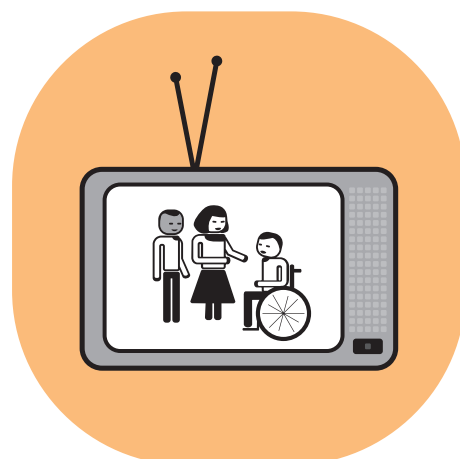

- Współpracowano w tym celu z mediami.

Media oznaczają telewizję, radio, filmy, magazyny, gazety, reklamy.

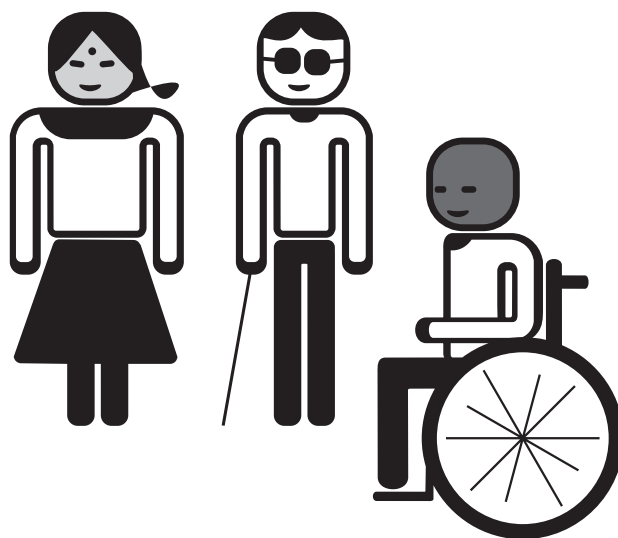
- W mediach pokazywano ludzi niepełnosprawnych wykonujących normalne czynności i żeby mówiono więcej o niepełnosprawności.

- Wspierano kontakty osób niepełnosprawnych z mediami.

3. Aspekty przekrojowe

3. Aspekty przekrojowe

Osoby niepełnosprawne bywają traktowane niesprawiedliwie.

Także inne grupy bywają traktowane niesprawiedliwie, np. dzieci, kobiety, ludzie starsi, osoby z grup mniejszościowych, imigranci.

(Imigranci, czyli osoby, które żyją i pracują poza swoim krajem).

Rada Europy i państwa członkowskie mają specjalne plany pomocy dla tych grup.

Czasem do tych grup należą osoby niepełnosprawne.

Plan Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych musi więc współdziałać z innymi planami.

Nazywamy to Aspektami przekrojowymi.

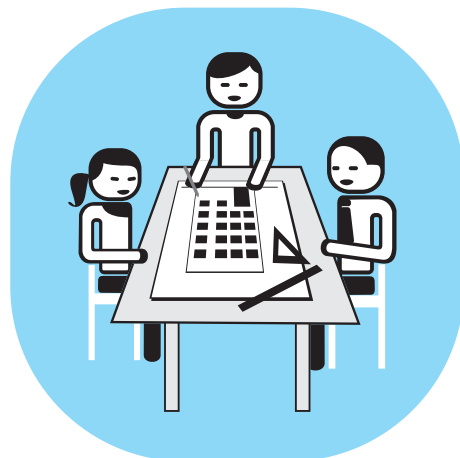
4. Wdrażanie Planu i dalsze działania

4. Wdrażanie Planu i dalsze działania

Wdrażanie oznacza wprowadzanie w życie.

Każdy kraj osobno musi wprowadzić Plan w życie.

Każdy kraj ma inne prawa, inny zasób pieniędzy i odmienne sposoby postępowania.

Każdy kraj ma inny pomysł na to, od czego zacząć.

Ale ten Plan wymaga, aby każdy kraj zapewnił osobom niepełnosprawnym te same prawa, co innym ludziom.

- każdy kraj włączał osoby niepełnosprawne do różnych ważnych działań,

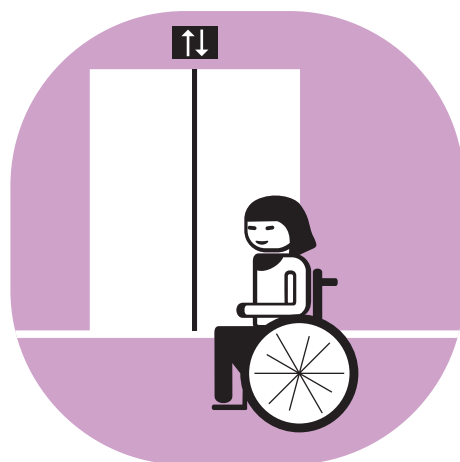

- każdy kraj ma się upewnić, że Plan na rzecz osób niepełnosprawnych współdziała z innymi planami,

Plan wymaga od każdego kraju:

- stosowania Projektowania Uniwersalnego – Żadnych niepotrzebnych barier,

- ulepszania usług,
- zatrudniania dobrze wyszkolonych pracowników,

- zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do usług, tak jak wszystkim innym.

Co zrobi Rada Europy?

Rada pomoże państwom członkowskim, jeśli o to poproszą.

Rada będzie zbierać informacje
od państw członkowskich.

Rada pomoże ludziom z różnych krajów
uczyć się od siebie nawzajem.

Rada będzie się dzieliła dobrymi
pomysłami.

Rada przekaże sprawozdanie
Komitetowi Ministrów Rady Europy.

W te działania będą zaangażowane osoby niepełnosprawne i osoby, które je wspierają.

Wszystko to będzie robione poprzez Forum.

Forum oznacza miejsce, gdzie ludzie spotykają się, by mówić o swoich pomysłach.

800 milionów mieszkańców Europy

47 Państw Członkowskich

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

Rada Europy

